

2008-03-05

nr 6/08

TCO granskar

Pappaindex 2007

Författare:

Lena Orpana

Statistiker

Avdelningen för samhällspolitik, TCO

e-post: lena.orpana@tco.se

tel: 08-782 92 94

Ulf Öfverberg

Projektledare/talskrivare

Staben, TCO

e-post: ulf.ofverberg@tco.se

tel: 08-782 91 17

Förord

Svenska kvinnor och män behöver oftast inte välja mellan att yrkesarbeta eller att föda barn utan kan förena bägge. Detta möjliggörs av en väl utbyggd förskola och en föräldraförsäkring. Båda dessa inslag i välfärdspolitiken möjliggör och stärker arbetslinjen, att alla som kan har en skyldighet att försörja sig.

Ändå finns det stora problem kvar. Även om svenska kvinnor och män inte behöver välja mellan yrkesliv eller barn, så löser den offentliga barnomsorgen och föräldraförsäkringen inte alla problem. Eftersom män inte tar ut sin andel av föräldraförsäkringen missgynnas kvinnor vid rekrytering, lönesättning och när det gäller utvecklingsmöjligheter på jobbet.

Även om många par som får sina första barn har ambitionen att verkligen försöka dela på föräldraansvaret och hemarbetet samtidigt som de arbetar, blir det ofta ändå kvinnorna som får dra det tyngsta lasset av föräldraskapet och hemarbetet och gå ner i arbetstid.

Detta återspeglar sig också i lönesättningen. Inkomststatistiken talar sitt tydliga språk. Under arbetslivets första år följs mäns och kvinnors inkomster hyggligt åt, även om männen redan då ligger något högre. Men strax före 30 års ålder, just i den ålder då människor ofta blir föräldrar blir inkomstgapet verklighet. Männen får högre inkomstökningar än kvinnor. Inkomstskillnaden består sedan fram till pensioneringen och resten av livet.

Det är nästan alltid kvinnorna som tar uppehåll i sitt yrkesliv och utnyttjar den dominerande delen av föräldraledigheten, då männen inte tar sitt ansvar. Det är kvinnorna som i högre grad anpassar sig till omgivningen krav. Ju mer tid kvinnor lägger på barn och hemarbete desto mindre tid har de att ägna åt sitt yrkesliv. Problemet är givetvis inte att kvinnor som mödrar lägger ned tid på sina barn, utan att männen inte tar ett tillräckligt stort ansvar för hemarbetet och ansvaret för barnen.

Nästan 60 procent av männen tar inte ut någon egen föräldraledighet alls under barnets första år. Många arbetsgivare utgår därför från att kvinnor i barnafödande ålder tar huvudansvaret för barnen i form av långa frånvaroperioder från arbetet under barnens första levnadsår. Förväntningarna på att kvinnor ofta är frånvarande som arbetskraft gäller även åren därefter i form av dagishämtningar och frånvaro för vård av sjukt barn. Mycket riktigt får också kvinnor ofta vid anställningsintervjun frågor om huruvida de tänker skaffa barn de närmaste åren.

Till männen i samma åldersgrupp kopplas helt andra förväntningar när det gäller arbetstider och närvaro på arbetsplatsen. Den högsta faktiska arbetstiden någonsin under en pappas hela arbetsliv infaller vanligen under just de år då han har hemmavarande småbarn.

Diskrimineringen uppstår när dessa olika förväntningar kopplade till kön ger utslag i alla kvinnors liv i form av löneskillnader, rekryteringsbeslut till kvinnors nackdel och kvinnors sämre utvecklingsmöjligheter i arbetet.

För nionde året i rad presenterar nu TCO pappaindex, ett mått på pappors föräldraledighet. Med viss sorg konstaterar jag att tusentals män tycks vara beredda att göra om min generations tidigare misstag; att prioritera ner föräldraansvaret. För trots att trenden pekar mot att fler män tar mer pappaledigt är fördelningen mellan kvinnor och

män fortfarande mycket ojämn. Och utvecklingen går inte endast mycket långsamt – nu verkar den stanna av.

Pappaindex visar att papporna har ökat sitt uttag av föräldraledighet för nionde året i rad, men ökningstakten har minskat betydligt och verkar nu plana ut.

Förändringen av riksindex det senaste året är från ett indexvärde på 36,3 år 2006 till 36,6 år 2007. Detta ska jämföras med förändringen mellan åren 2005 och 2006, från 34,0 till 36,3.

När mammor och pappor delar lika på föräldraledigheten blir index 100. Dit är det 63,4 enheter. Med årets ökningstakt, 0,3 enheter per år, kommer det att ta 211 år innan föräldrarna delar lika!

Andelen pappor som tagit ut föräldrapenning har inte ökat utan snarare minskat på marginalen sedan 2006. Även ökningen i antal dagar verkar ha stannat av. Papporna tog i genomsnitt ut en knapp halvdag mer under 2007 jämfört med år 2006. Regionalt och lokalt ser vi flera län och kommuner som backar i indexet.

Detta är ett resultat som bör fungera som en varningsklocka!

Det finns tre huvudskäl till att jag tycker att en jämnare fördelning av föräldraledigheten är så viktig:

- Män som tar praktiskt föräldraansvar får närmare relationer till sina barn. På sikt tror jag det leder till att män får bättre hälsa längre upp i åldrarna och att risken för missbruk och kriminalitet bland män minskar.
- Kvinnor som delar föräldraansvaret får bättre möjligheter i arbetslivet. På sikt leder det till mindre stressrelaterad ohälsa och bättre ekonomi för kvinnor.
- Delat ansvar för det obetalda arbetet i hemmet är en förutsättning för ett jämställt arbetsliv.

TCO har under de senaste åren drivit frågan om en jämställdhetsbonus för att åstadkomma en jämnare fördelning av föräldraledigheten mellan kvinnor och män. I korthet går TCOs förslag ut på att en förälder får högre ersättningsnivå när han eller hon tar ut de föräldradagar som är avsedda för honom respektive henne – och faktum är att föräldraförsäkringen redan idag tydligt ger hälften av dagarna till vardera föräldern. På det viset skulle det bli ekonomiskt fördelaktigt att dela jämställt. En jämställdhetsbonus skulle också underlätta diskussionen med arbetsgivaren, inte minst för män i mansdominerade branscher där föräldralediga pappor fortfarande betraktas med viss misstänksamhet. Det skulle helt enkelt finnas starka ekonomiska skäl för mammor och pappor att dela lika.

Att regeringen nu inför en jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen är bra – men konstruktionen, med skattelättnader för den förälder som har lägst inkomst, är för krånglig. TCOs modell är enklare och skulle ge önskad effekt mycket snabbare. Vårnadsbidrag, däremot, kommer inte att göra föräldraskapet mer jämställt. Det kommer att avspeglats i en än mer ynkelig statistik i nästa års pappaindex från TCO.

En jämnare fördelning av föräldraledigheten är ett avgörande steg mot ett mer jämställt samhälle med ett föräldravänligt familjeliv.

Sture Nordh

Ordförande TCO

Inledning

Sverige omnämns regelbundet som världens mest jämställda land. Och på ett ytligt plan ser det möjligen ut som om män och kvinnor i dagens Sverige har lika möjligheter att utbilda sig, yrkesarbeta och utvecklas genom hela arbetslivet. Men i praktiken går vi fortfarande ut i arbetslivet med påtagligt olika förutsättningar beroende på vårt kön.

Det finns två huvudsakliga skäl till att vi har så svårt att nå fram till ett jämställt samhälle och arbetsliv:

- Föreställningen om barn som ett hinder för ansvarstagande på jobbet.
- De traditionella förväntningarna på att kvinnor ska bära huvudansvaret för hem och familj.

Det finns en utbredd bild av att kvinnor ska lämna arbetslivet under en längre period i samband med att de blir föräldrar. Motsvarande förväntning finns inte på män, snarare tvärtom – en man förväntas jobba mer än någonsin just under den fas då han bildar familj.

Det finns också en väl etablerad bild av att en kvinnas främsta ansvarsområde är det obetalda arbetet i hemmet.

Detta leder sammantaget till följande:

- Kvinnor har i genomsnitt högre frånvaro från arbetslivet än män.
- Arbetsgivare betraktar kvinnor som grupp som mindre pålitlig arbetskraft än män, vilket bland annat resulterar till att kvinnor generellt har sämre möjligheter till löneutveckling och karriär.

För män är det faktiskt tvärtom. Föräldraskap och familj blir en ren bonus. Mannen anses bli en mer pålitlig medarbetare när han bildar familj.

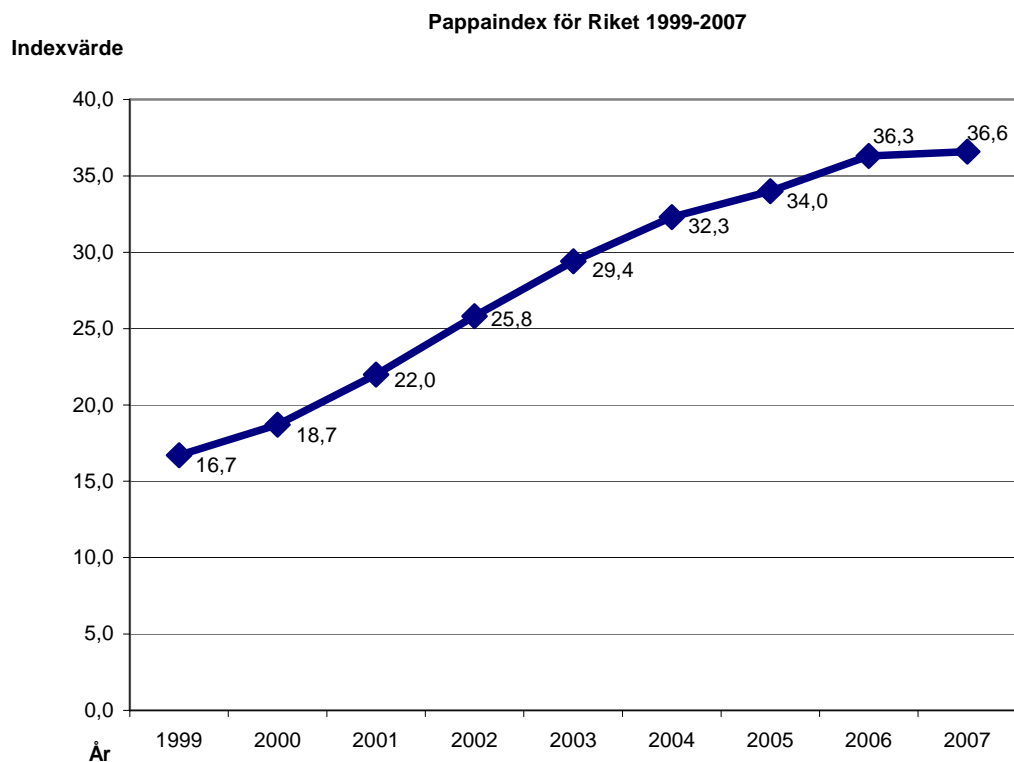
Därför är fördelningen av föräldraledigheten avgörande för ökad jämställdhet i arbetslivet. Det faktum att mamman tar ut merparten av föräldraledigheten bidrar med största sannolikhet till den fortsatt ojämna fördelningen av det betalda respektive obetalda arbetet inom familjen. Det är i samband med att barnen kommer som vi lägger grunden för den framtida ansvarsfördelningen i familjen

TCO har tidigare gjort ett antal undersökningar som på olika sätt förstärker den här bilden:

- Det finns en dold barneffekt i lönesättningen, ett påtagligt samband mellan lön och föräldraskap. För kvinnor med barn innebär barneffekten mindre lön per timme än kvinnor utan barn, för män finns ett motsatt samband. En ny version av rapporten ”Den dolda barneffekten” kommer att presenteras inom kort.
- Flertalet kvinnor anser att barn försämrar deras möjligheter på arbetsmarknaden. Vanligast är uppfattningen bland kvinnor som själva har barn. En majoritet män gör däremot motsatt bedömning.
- Småbarnspapporna är den grupp på arbetsmarknaden som arbetar mest övertid, trots att de befinner sig i en livsfas där mängden obetalt hemarbete sannolikt befinner sig på en toppnotering.

TCOs pappaindex uppdateras årligen. Det är ett mått som visar både hur många pappor som tar ut föräldraledighet och hur många dagar man tar ut. När papporna tar ut lika mycket ledighet som mammorna blir indexet 100.

Nedan visas hur indexet utvecklats sedan mätperioden början 1999 fram till i dag. Det anmärkningsvärda är den utplaning som nu verkar ske. Med årets ökningstakt, 0,3 enheter per år, kommer det att ta 211 år innan föräldrarna delar lika.

Pappaindex 2007

TCOs pappaindex är ett index för pappaledigheten och kan betraktas som ett av flera mått på pappors ansvarstagande för sina barn. Indexet bygger på Försäkringskassans statistik över föräldralediga.

Pappaindex är en sammanvägning av pappors andel av samtliga uttagna föräldradagar och andelen män av de föräldralediga. Om pappa och mamma delar lika på föräldraledigheten blir indexvärdet 100. TCOs pappaindex lanserades i december 2000 i samband med att ett pappaindex för 1999 presenterades. Detta innehöll siffror för hela riket och dessutom för samtliga län. Senare presenterades också siffror för kommunerna i Stockholms län.

Pappaindex utökades därefter vidare med siffror för samtliga kommuner och försäkringskassor i Sverige. Dessutom presenteras numer listor över de bästa respektive sämsta 20 kommunerna i indexform. Kommunernas pappaindex presenteras länsvis.

Pappaindex ökar marginellt och verkar plana ut

TCOs pappaindex visar att papporna har ökat sitt uttag av föräldraledighet för nionde året i rad, men ökningstakten har minskat betydligt. Förändringen av index för riket det senaste året är från ett indexvärde på 36,3 år 2006 till 36,6 år 2007. Detta ska jämföras med förändringen mellan åren 2005 och 2006, från 34,0 till 36,3. Andelen pappor som tagit ut föräldrapenning har inte ökat utan snarare minskat på marginalen sedan 2006. Även ökningen i antal dagar verkar ha stannat av. Papporna tog i genomsnitt ut en knapp halvdag mer under 2007 jämfört med år 2006

Sju län har gått tillbaka i pappaindex och tretton län har förbättrat sina index sedan 2006. Mest har Örebro län backat, med 1,1 indexenhet, från 39,2 till 38,1. Länet har därmed kanat från femte till åttonde plats.

Årets och tidigare års etta, Västerbottens län, har backat från ett indexvärde på 44,2 år 2006 till 43,8 år 2007. Tvåan Uppsala län har ökat från 41,1 till 42,5.

Ett län, Jönköping, ligger kvar på samma indexvärde, 34,6, som förra året.

Det län som klättrat mest under 2007 är Blekinge, från sjuttonde till sjunde plats med en indexökning från 35,0 till 38,2.

Tolv län har index högre än eller lika med riksgenomsnittet och nio har lägre index. Spridningen ligger mellan det högsta indexvärdet 43,8 och det lägsta 31,9.

Tre bästa i pappaindex 2007:

1. Västerbottens län, 2007 års etta med ett index på 43,8 (44,2 år 2006)
2. Uppsala län, 2007 års trea med ett index på 42,5 (41,1 år 2006)
3. Jämtlands län, 2007 års tvåa med ett index på 42,5 (41,2 år 2006)

Uppsala län och Jämtlands län har indexvärden så nära varandra att man de facto skulle kunna ge delad andraplats i år. Liksom förra året intar Skåne sista placeringen, även om länet förbättrat sitt index från 31,6 till 31,9. Näst sista placeringen går till Jönköpings län, som ligger kvar på 34,6 och behåller sin placering från i fjol. Trea från slutet är Kalmar som kanat tre placeringar och vars index gått tillbaka från 35,1 förra året till 34,7 i år.

Pappaindex från 1999 till 2007

TCOs pappaindex 2007 visar att papporna i Sverige generellt sett ökat sitt uttag av föräldraledigheten, även om ökningstakten nu ser ut att mattas. Sedan 1999 har riksinde ökat från 16,7 till 36,6 år 2007, det vill säga mer än fördubblats. Knappt hälften av länen har högre index än detta. De första två åren segrade Örebro län med index 22,4 år 1999 och 24,0 år 2000. Årets vinnare Västerbotten var tvåa åren 1999 och 2000, men har sedan dess hållit förstaplatsen. Västerbottens län har också fördubblat sitt index sedan starten, även om index sjunkit senaste året. På andraplatsen har variationen varit något större. Där har Dalarnas län, Jämtlands län och Uppsala län har slagits om att bli tvåa. Örebro län har också haft höga placeringar.

År 1999 låg Blekinge på jumboplats, tätt följt av Värmlands län. Båda länen spurtade dock och nådde redan året därpå bättre positioner. Förra året kanade Blekinge från åttonde till sjuttonde plats med ett index som stigit marginellt till 35,0, men i år togs skadan igen, en hedrande sjundeplats med index 38,2. Jumboplatsen hålls sedan några år av Skåne, som fortfarande släpar efter med ett index på 31,9.

Årets vinnare bland kommunerna är Strömsund med ett index på 51,9, följd av Robertsfors och Bräcke, båda på 48,2. Strömsund och Bräcke har ökat sina index med 3,8 respektive 2,7 enheter, men i Robertsfors har index gått tillbaka med en enhet. Bland de 20 bästa kommunerna har fem lägre index i år än förra året.

Tidigare toppkommuner har varit Ydre 56,6 som toppade förra året samt Åsele (52,4) och Storfors (52,4) som toppade år 2005. Vännäs (51,3) låg etta år 2004, med Robertsfors (50,5) som tvåa. Robertsfors nådde också rekordindex (47,8) år 2002. En annan rekordkommun är Laxå med 52,2 år 2000. Laxå gjorde dessutom en stor förbättring med mer än 12 enheter, från 39,6 året innan.

Marginalen till mammorna är fortsatt stor

Pappornas marginal till mammorna när det gäller uttag av föräldradagar är fortsatt stor, och även om TCOs pappaindex genom åren visat på en viss förbättring är det långt kvar tills papporna står för hälften av ledigheten.

Det är svårt att svara på hur papporna gör med sin föräldraledighet, det vill säga hur många som är lediga och hur lång tid de tar ut, eftersom statistiken förs per kalenderår och inte per barn. Dock visade Försäkringskassans senaste undersökning att:

- 1 Under 2007 tog ca 277 400 män ut föräldrapenning med minst en dag. Det innebär att cirka 44 procent av alla som under året tog ut föräldrapenning var pappor.
- 2 Papporna tog under år 2007 ut något mer än en femtedel, 20,8 procent, av alla föräldradagar. Motsvarande siffra år 2006 var 20,6 procent och år 2005 19,5 procent.

Riksmålet för mäns andel av de uttagna föräldradagarna sattes år 2003 till 18 procent. Ser man till riksgenomsnittet passerades målet redan 2004, men först år 2006 har samtliga län klarat det. År 2007 klarade alla län målet, men fortfarande har inte alla kommuner klarat det.

Under första halvåret 2006 var den högsta ersättning som kunde fås ett dagbelopp på 652 kr, vilket motsvarar en sjukpenninggrundande inkomst på 297 750 kr före skatt (7,5

prisbasbelopp år 2006). Från och med 1 juli höjdes beloppet till 861 kr motsvarande en årsinkomst på 397 000 kr (10 prisbasbelopp år 2006). År 2007 var högsta dagbelopp 874 kr motsvarande en årsinkomst på 403 000 kr (10 prisbasbelopp år 2007).

Livspusslet och jämställdhet

Skillnaderna mellan män och kvinnor i uttag av föräldraledighet speglar en vidare problemställning om tidsanvändning och fördelning mellan lönearbete och obetalt arbete. Ytterst handlar det om att män och kvinnor traditionellt haft ansvar för olika delar av försörjningen i hem och familj. Under lång tid utgjorde en-försörjarhushållet norm i vårt samhälle. Föräldraledigt och tidsanvändning var inte några större problem i denna givna struktur.

Från 1960-talets början så etableras gradvis två-försörjarhushållet genom att kvinnor börjar öka sitt arbetskraftsdeltagande. Till en början via deltidsarbete, men efterhand också via heltidsarbete och ökad arbetstid, har kvinnor kommit att fullt ut ta plats på arbetsmarknaden.

Samtidigt har fördelningen av det obetalda arbete som måste göras i hushållet inte genomgått motsvarande omfördelning. Kvinnorna utför fortfarande huvuddelen av det obetalda arbetet i hemmen. Konsekvenserna av den ojämna fördelningen av hemarbetet är dels en ökad tidspress på främst mödrar till småbarn och dels en försämrad ställning i arbetslivet i jämförelse med män. Kvinnors ”ersättning” i form av pension, lön med mera blir lägre än männens, liksom karriärmöjligheterna.

Den sneda fördelningen av föräldraledigheten illustrerar jämställdhetsproblematiken, men är samtidigt en nyckelfaktor i denna. Genom att kvinnor fortfarande tar ut större delen av föräldraledigheten i samband med barns födelse liksom vid vård av sjukt barn, uppfattas kvinnor som riskfylld arbetskraft bland arbetsgivare. Det försämrar såväl löneutveckling som karriär. För många grupper av arbetstagare har också kraven på ständig tillgänglighet i arbetet ökat, något som lett till ökad stress bland småbarnsföräldrar.

Den ojämna fördelningen av obetalt arbete i allmänhet och den sneda fördelningen av föräldraledighet i synnerhet, är inte ett hållbart sätt att väga samman arbetsliv och privatliv. För den enskilda individen blir påfrestningarna stora, samtidigt som verksamheter förlorar i kompetens och utvecklingskraft. Om både män och kvinnor skall kunna vara delaktiga i arbetslivet och bidra till tillväxt och utveckling, måste fördelningen bli jämnare.

En jämnare fördelning av föräldraansvaret – och föräldraledigheten – är förvisso en av nycklarna till ett mer jämställt samhälle. Men det räcker inte. En annan, lika viktig, nyckel är vardagsmakten och inflytandet över arbetstiden.

Arbetslivet i 24-timmarssamhället kan inte utgå ifrån industrialismens konstruerade åtskillnad mellan en produktiv och en reproduktiv sfär. Arbetsorganisationen måste förändras i takt med arbetets förändrade villkor och innehåll – men också ur perspektivet att såväl män som kvinnor ska kunna förena arbete med ansvar för hem och barn.

Det måste bli mer lönsamt att dela på föräldraledigheten. Jämställdhetsbonusen, som regeringen nu inför, är ett viktigt steg på vägen. Men även om fördelningen av föräldraledigheten är väldigt viktig räcker inte det. Vi behöver också stärka individens makt och inflytande över sin egen arbetstid. För att nå dithän behövs det en utredning

som tittar på människors vardagsmakt och vad vi kan göra för att förbättra människors makt över arbetstiden.

Regeringens nu införda avdragsmöjlighet för hushållsnära tjänster är bra, men framgent kan komma att behöva justeras i syfte att göra det lättare för småbarnsföräldrar att köpa tjänsterna.

Ambitionen att skapa ett mer föräldravänligt arbetsliv och en vardag som inte sliter ut människor handlar i mångt och mycket om möjligheterna till delat ansvar för familj och barn.

Jämställdhetsbonusen är alltså ett ekonomiskt instrument som signalerar att det är lönsamt eller olönsamt att bete sig på ett visst sätt. Det blir helt enkelt ekonomiskt fördelaktigt för barnfamiljer att dela på ansvaret för hem och barn genom att papporna tar ut fler föräldradagar. Arbetsgivarna nås också av samma signal om att papporna tjänar på att vara hemma mer med barnen.

Den stora fördelen med jämställdhetsbonusen är alltså att den innebär en ekonomisk stimulans för många pappor att ta ut mer föräldraledighet och att även arbetsgivarna nås av den signalen. Samtidigt bevarar jämställdhetsbonusen flexibiliteten för barnfamiljerna hur de själva vill planera föräldraledigheten.

Nu håller regeringen på att införa en jämställdhetsbonus, om än i annan tappning än den av oss föreslagna. Den behöver givetvis tid att sätta sig och tid för att kunna utvärderas. Visar det sig i framtiden att den inte räcker för att kraftigt öka pappornas andel av uttagna föräldradagar kan det också bli nödvändigt med en ökad individualisering av föräldraförsäkringen, där fler månader i försäkringen öronmärks åt mamman och pappan utan rätt att överlåta dem.

En sådan utveckling ligger i linje med att fler pappor säger sig vilja ta ett större ansvar för barn och hem. En ökad individualisering av föräldraförsäkringen skulle också innebära att arbetsgivarna blir mer uppmärksammade på att även fäder kommer att vara föräldralediga och därmed frånvarande från arbetsplatsen. Männen kommer att få lite mer frånvaro från arbetslivet och kvinnor lite mer närvaro. Det gynnar barnen som får träffa sina fäder i större utsträckning och det gynnar kvinnorna som får bättre möjligheter i arbetslivet.

Utöver ekonomiska incitament behövs insatser för att informera om vikten av att båda föräldrarna ska ta ansvar för sina barn. I det arbetet har mödravårdscentraler och försäkringskassor en viktig roll. Från arbetsgivare och fack kan också stora insatser göras för att arbetsplatserna ska bli mer välvilligt inställda till att personalen tar ut föräldraledighet.

Länslistan i pappaindex 2007

Placering 2006	Placering 2005		Index 2007	Index 2006	Skillnad 2007-2006
		Riket	36,6	36,3	0,3
1	1	24 Västerbottens län	43,8	44,2	-0,4
3	2	05 Uppsala län	42,5	41,1	1,4
2	4	23 Jämtlands län	42,5	41,2	1,3
4	5	09 Gotlands län	41,9	39,9	2,0
6	7	22 Västernorrlands län	39,3	38,6	0,7
7	13	20 Dalarnas län	38,7	38,0	0,7
17	8	10 Blekinge län	38,2	35,0	3,2
5	3	18 Örebro län	38,1	39,2	-1,1
8	9	04 Södermanlands län	36,8	37,8	-1,0
13	10	25 Norrbottens län	36,8	36,0	-0,8
10	12	05 Östergötlands län	36,6	36,7	-0,1
15	17	13 Hallands län	36,6	35,2	1,4
12	15	14 Västra Götalands län	36,5	36,1	0,4
14	16	01 Stockholms län	36,4	35,8	0,6
9	6	19 Västmanlands län	36,1	37,0	-0,9
11	11	21 Gävleborgs län	36,0	36,5	-0,5
19	19	17 Värmlands län	35,5	34,9	0,6
18	18	07 Kronobergs län	35,2	35,0	0,2
16	14	08 Kalmar län	34,7	35,1	0,4
20	20	06 Jönköpings län	34,6	34,6	0,0
21	21	12 Skåne län	31,9	31,6	0,3

De 20 bästa kommunerna i pappaindex 2007

Placering 2007	Placering 2006		Index 2007	Index 2006	Skillnad 2007-2006
1	5	2313 Strömsund	51,9	48,1	3,8
2	4	2409 Robertsfors	48,2	49,3	-1,1
3	15	2305 Bräcke	48,2	45,5	2,7
4	32	2418 Malå	48,0	42,9	5,1
5	18	2460 Vännäs	47,8	44,6	3,2
6	16	0330 Knivsta	47,4	44,9	2,5
7	74	1060 Olofström	47,3	39,9	7,4
8	67	2401 Nordmaling	47,3	40,2	7,1
9	54	1444 Grästorp	46,8	41,2	5,6
10	11	1960 Kungsör	46,6	46,5	0,1
11	78	2026 Gagnef	46,4	39,7	6,7
12	165	1783 Hagfors	46,3	36,2	10,1
13	9	0461 Gnesta	46,1	47,1	-1,0
14	42	0360 Tierp	45,8	41,6	4,2
15	41	0140 Nykvarn	45,6	42,1	3,5
16	10	2480 Umeå	45,4	46,6	-1,2
17	6	0331 Heby	45,3	47,8	-2,5
18	82	1443 Bollebygd	44,7	39,5	5,2
19	204	2023 Malung	44,7	34,7	10,0
20	3	2029 Leksand	44,7	49,8	-5,2

De 20 sämsta kommunerna i pappaindex 2007

Placering 2007	Placering 2006		Index 2007	Index 2006	Skillnad 2007-2006
271	256	1278 Båstad	29,0	32,1	-3,1
272	275	1276 Klippan	28,9	29,7	-0,8
273	221	1275 Perstorp	28,9	34,1	-5,2
274	282	1283 Helsingborg	28,9	27,8	1,1
275	283	1737 Torsby	28,6	27,6	1,0
276	243	1465 Svenljunga	28,6	32,9	-4,3
277	270	0181 Södertälje	28,0	30,5	-2,5
278	184	1438 Dals-Ed	27,9	35,4	-7,5
279	170	1492 Åmål	27,5	35,9	-8,4
280	278	1270 Tomelilla	27,4	29,3	-1,9
281	268	2505 Arvidsjaur	26,9	30,9	-4,0
282	204	0860 Hultsfred	26,5	34,7	-8,2
283	290	1765 Årjäng	26,0	19,1	6,9
284	286	1280 Malmö	25,4	24,4	1,0
285	287	2021 Vansbro	24,7	24,3	0,4
286	288	2583 Haparanda	24,1	20,6	3,5
287	280	1486 Strömstad	24,0	28,7	-4,7
288	289	1730 Eda	23,9	20,3	3,6
289	87	1760 Storfors	23,6	39,3	-15,7
290	284	2513 Överkalix	22,5	25,8	-3,3

Samtliga län och kommuner, resultat i pappaindex 2007

Riket	36,6
01 Stockholms län	36,4
0140 Nykvarn	45,6
0163 Sollentuna	43,6
0128 Salem	42,4
0125 Ekerö	42,3
0187 Vaxholm	42,0
0115 Vallentuna	41,9
0117 Österåker	40,5
0138 Tyresö	39,7
0160 Täby	39,3
0120 Värmdö	39,2
0123 Järfälla	39,0
0182 Nacka	38,7
0139 Upplands-Bro	38,1
0184 Solna	37,6
0162 Danderyd	37,5
0188 Norrtälje	37,3
0126 Huddinge	37,3
0186 Lidingö	36,4
0192 Nynäshamn	36,2
0114 Upplands-Väsby	35,4
0136 Haninge	35,0
0180 Stockholm	34,8
0183 Sundbyberg	34,0
0191 Sigtuna	33,5
0127 Botkyrka	29,5
0181 Södertälje	28,0
03 Uppsala län	42,5
0330 Knivsta	47,4
0360 Tierp	45,8
0331 Heby	45,3
0380 Uppsala	42,7
0319 Älvkarleby	41,0
0381 Enköping	40,8
0382 Östhammar	37,8
0305 Håbo	36,8

04 Södermanlands län	36,8
0461 Gnesta	46,1
0486 Strängnäs	42,0
0480 Nyköping	39,9
0481 Oxelösund	37,6
0488 Trosa	36,7
0428 Vingåker	36,4
0482 Flen	36,2
0483 Katrineholm	34,2
0484 Eskilstuna	33,2
05 Östergötlands län	36,6
0584 Vadstena	41,4
0513 Kinda	40,7
0580 Linköping	39,8
0512 Ydre	39,4
0586 Mjölby	39,3
0561 Åtvidaberg	36,6
0583 Motala	36,5
0560 Boxholm	36,0
0582 Söderköping	35,8
0509 Ödeshög	34,9
0562 Finspång	34,4
0581 Norrköping	32,1
0563 Valdemarsvik	30,9
06 Jönköpings län	34,6
0684 Sävsjö	40,6
0604 Aneby	38,2
0643 Habo	37,6
0686 Eksjö	37,4
0685 Vetlanda	36,8
0642 Mullsjö	36,5
0687 Tranås	35,4
0680 Jönköping	34,5
0682 Nässjö	33,9
0683 Värnamo	32,5
0665 Vaggeryd	32,0
0662 Gislaved	31,4
0617 Gnosjö	31,1

07 Kronobergs län	35,2
0765 Älmhult	41,7
0781 Ljungby	37,3
0764 Alvesta	36,0
0780 Växjö	34,7
0761 Lessebo	34,5
0760 Uppvidinge	31,0
0763 Tingsryd	30,3
0767 Markaryd	30,2
08 Kalmar län	34,7
0862 Emmaboda	43,8
0821 Högsby	40,0
0834 Torsås	38,0
0883 Västervik	37,4
0840 Mörbylånga	37,2
0881 Nybro	36,9
0882 Oskarshamn	34,1
0884 Vimmerby	33,4
0885 Borgholm	33,2
0880 Kalmar	33,0
0861 Mönsterås	30,8
0860 Hultsfred	26,5
09 Gotlands län	41,9
0980 Gotland	41,9
10 Blekinge län	38,2
1060 Olofström	47,3
1082 Karlshamn	41,1
1080 Karlskrona	37,5
1083 Sölvesborg	37,2
1081 Ronneby	33,8
12 Skåne län	31,9
1291 Simrishamn	41,4
1281 Lund	39,9
1230 Staffanstorps	39,8
1284 Höganäs	38,6
1261 Kävlinge	37,8
1262 Lomma	37,5
1267 Höör	36,9
1214 Svalöv	36,4
1264 Skurup	35,7
1263 Svedala	35,5

1273 Osby	35,3
1265 Sjöbo	35,2
1257 Örkelljunga	35,0
1285 Eslöv	34,6
1292 Ängelholm	34,4
1256 Östra Göinge	34,2
1293 Hässleholm	34,2
1233 Vellinge	32,9
1231 Burlöv	32,6
1290 Kristianstad	32,4
1266 Hörby	31,9
1272 Bromölla	31,9
1286 Ystad	31,4
1277 Åstorp	30,9
1282 Landskrona	29,9
1260 Bjuv	29,4
1287 Trelleborg	29,2
1278 Båstad	29,0
1276 Klippan	28,9
1275 Perstorp	28,9
1283 Helsingborg	28,9
1270 Tomelilla	27,4
1280 Malmö	25,4
13 Hallands län	36,6
1384 Kungsbacka	39,7
1381 Laholm	37,6
1383 Varberg	37,2
1380 Halmstad	35,2
1315 Hylte	32,9
1382 Falkenberg	32,3
14 Västra Götalands län	36,5
1444 Grästorp	46,8
1443 Bollebygd	44,7
1402 Partille	44,0
1401 Härryda	42,9
1498 Tidaholm	42,6
1472 Tibro	42,6
1441 Lerum	42,0
1466 Herrljunga	41,6
1415 Stenungsund	41,6
1487 Vänersborg	41,5

1481 Mölndal	40,0
1471 Götene	39,9
1493 Mariestad	39,5
1497 Hjo	39,3
1470 Vara	39,2
1407 Öckerö	39,1
1421 Orust	39,1
1482 Kungälv	39,0
1463 Mark	38,9
1446 Karlsborg	38,9
1484 Lysekil	38,5
1489 Alingsås	37,9
1460 Bengtsfors	37,8
1452 Tranemo	37,3
1499 Falköping	37,2
1440 Ale	37,1
1419 Tjörn	36,7
1488 Trollhättan	36,7
1494 Lidköping	36,6
1462 Lilla Edet	36,3
1442 Vårgårda	36,1
1430 Munkedal	35,6
1496 Skövde	35,4
1495 Skara	35,4
1461 Mellerud	35,0
1490 Borås	34,9
1439 Färgelanda	34,7
1445 Essunga	34,6
1447 Gullspång	33,8
1480 Göteborg	33,4
1435 Tanum	33,0
1485 Uddevalla	32,9
1473 Töreboda	31,7
1491 Ulricehamn	31,7
1427 Sotenäs	29,5
1465 Svenljunga	28,6
1438 Dals-Ed	27,9
1492 Åmål	27,5
1486 Strömstad	24,0

17 Värmlands län	35,8
1783 Hagfors	46,3
1761 Hammarö	41,2
1763 Forshaga	38,5
1715 Kil	37,9
1780 Karlstad	36,9
1764 Grums	36,4
1784 Arvika	35,8
1781 Kristinehamn	35,3
1762 Munkfors	34,7
1766 Sunne	34,1
1785 Säffle	33,7
1782 Filipstad	32,9
1737 Torsby	28,6
1765 Årjäng	26,0
1730 Eda	23,9
1760 Storfors	23,6
18 Örebro län	38,1
1882 Askersund	41,0
1863 Hällefors	39,6
1861 Hallsberg	39,5
1881 Kumla	39,4
1884 Nora	39,3
1885 Lindesberg	39,2
1814 Lekeberg	38,3
1862 Degerfors	38,2
1860 Laxå	37,9
1880 Örebro	37,8
1883 Karlskoga	33,4
1864 Ljusnarsberg	32,5
19 Västmanlands län	36,1
1960 Kungsör	46,6
1907 Surahammar	42,0
1904 Skinnskatteberg	41,8
1961 Hallstahammar	40,8
1984 Arboga	37,3
1982 Fagersta	36,9
1983 Köping	36,1
1962 Norberg	35,7
1980 Västerås	34,5
1981 Sala	33,7

20 Dalarnas län	38,7
2026 Gagnef	46,4
2023 Malung	44,7
2029 Leksand	44,7
2080 Falun	44,6
2031 Rättvik	43,5
2082 Säter	41,5
2061 Smedjebacken	39,1
2083 Hedemora	37,9
2084 Avesta	37,0
2085 Ludvika	36,8
2062 Mora	36,0
2034 Orsa	34,6
2081 Borlänge	32,3
2039 Älvdalen	31,1
2021 Vansbro	24,7
21 Gävleborgs län	36,0
2181 Sandviken	42,9
2121 Ovanåker	38,3
2180 Gävle	37,0
2101 Ockelbo	34,9
2104 Hofors	33,9
2182 Söderhamn	33,4
2184 Hudiksvall	33,4
2183 Bollnäs	33,1
2161 Ljusdal	32,5
2132 Nordanstig	30,1
22 Västernorrlands län	39,3
2262 Timrå	41,9
2284 Örnköldsvik	40,8
2280 Härnösand	40,8
2281 Sundsvall	39,1
2283 Sollefteå	36,8
2282 Kramfors	34,1
2260 Ånge	33,6
23 Jämtlands län	42,5
2313 Strömsund	51,9
2305 Bräcke	48,2
2380 Östersund	42,9
2361 Härjedalen	42,2
2309 Krokom	42,0

2326 Berg	37,8
2303 Ragunda	37,0
2321 Åre	33,8
24 Västerbottens län	43,8
2409 Robertsfors	48,2
2418 Malå	48,0
2460 Vännäs	47,8
2401 Nordmaling	47,2
2480 Umeå	45,4
2422 Sorsele	43,2
2482 Skellefteå	42,6
2421 Storuman	41,6
2404 Vindeln	41,2
2463 Åsele	40,8
2425 Dorotea	38,7
2403 Bjurholm	38,5
2417 Norsjö	36,5
2462 Vilhelmina	34,8
2481 Lycksele	33,2
25 Norrbottens län	36,8
2560 Älvsbyn	44,2
2506 Arjeplog	40,2
2514 Kalix	39,0
2584 Kiruna	38,8
2580 Luleå	38,5
2518 Övertorneå	37,9
2523 Gällivare	37,4
2581 Piteå	37,3
2582 Boden	34,2
2510 Jokkmokk	33,6
2521 Pajala	29,5
2505 Arvidsjaur	26,9
2583 Haparanda	24,1
2513 Övertkalix	22,5

Samtliga län och kommuner, resultat i pappaindex 2006

	Pappaindex 2006
Riket	36,3
01 Stockholms län	35,8
0125 Ekerö	47,4
0140 Nykvarn	42,1
0120 Värmdö	41,4
0187 Vaxholm	40,4
0163 Sollentuna	39,2
0117 Österåker	39,1
0160 Täby	39,1
0128 Salem	38,9
0123 Järfälla	38,6
0138 Tyresö	37,9
0182 Nacka	37,7
0115 Vallentuna	37,6
0126 Huddinge	37,5
0136 Haninge	36,5
0139 Upplands-Bro	36,3
0162 Danderyd	35,7
0186 Lidingö	35,7
0188 Norrtälje	35,6
0192 Nynäshamn	35,1
0184 Solna	34,6
0180 Stockholm	34,2
0191 Sigtuna	33,8
0114 Upplands-Väsby	33,1
0127 Botkyrka	30,5
0181 Södertälje	30,5
0183 Sundbyberg	30,3
03 Uppsala län	41,1
0330 Knivsta	44,9
0319 Älvkarleby	44,1
0360 Tierp	41,6
0381 Enköping	41,6
0380 Uppsala	40,7

0305 Häbo	38,7
0382 Östhammar	38,3
04 Södermanlands län	37,8
<hr/>	
0461 Gnesta	47,1
0488 Trosa	40,8
0481 Oxelösund	40,4
0482 Flen	40,1
0480 Nyköping	40,1
0486 Strängnäs	38,8
0483 Katrineholm	38,5
0428 Vingåker	35,8
0484 Eskilstuna	34,1
05 Östergötlands län	36,7
<hr/>	
0512 Ydre	56,6
0513 Kinda	45,7
0562 Finspång	40,9
0584 Vadstena	39,9
0580 Linköping	39,1
0583 Motala	37,4
0560 Boxholm	36,8
0561 Åtvidaberg	36,5
0582 Söderköping	36,0
0586 Mjölby	35,7
0563 Valdemarsvik	34,4
0581 Norrköping	31,9
0509 Ödeshög	31,7
06 Jönköpings län	34,6
<hr/>	
0604 Aneby	43,0
0684 Sävsjö	38,6
0642 Mullsjö	37,5
0685 Vetlanda	37,1
0687 Tranås	36,9
0665 Vaggeryd	35,0
0680 Jönköping	34,9
0643 Häbo	34,5
0682 Nässjö	33,9
0683 Värnamo	32,7
0662 Gislaved	31,3
0686 Eksjö	31,3
0617 Gnosjö	29,3

07 Kronobergs län	35,0
0761 Lessebo	40,1
0760 Uppvidinge	38,1
0765 Älmhult	36,8
0781 Ljungby	36,8
0764 Alvesta	35,0
0780 Växjö	33,8
0767 Markaryd	32,7
0763 Tingsryd	30,3
08 Kalmar län	35,1
0862 Emmaboda	47,6
0821 Högsby	46,4
0834 Torsås	40,8
0884 Vimmerby	37,3
0882 Oskarshamn	36,4
0885 Borgholm	36,0
0840 Mörbylånga	35,9
0883 Västervik	35,7
0860 Hultsfred	34,7
0881 Nybro	34,5
0861 Mönsterås	32,5
0880 Kalmar	30,9
09 Gotlands län	39,9
0980 Gotland	39,9
10 Blekinge län	35,0
1060 Olofström	39,9
1083 Sölvesborg	35,8
1082 Karlshamn	35,4
1080 Karlskrona	34,3
1081 Ronneby	33,4
12 Skåne län	31,6
1264 Skurup	40,3
1273 Osby	39,2
1281 Lund	39,0
1261 Kävlinge	38,5
1256 Östra Göinge	38,0

1230 Staffanstorp	37,9
1267 Höör	37,6
1285 Eslöv	37,3
1284 Höganäs	35,4
1262 Lomma	35,3
1257 Örkelljunga	35,3
1265 Sjöbo	35,0
1231 Burlöv	34,7
1286 Ystad	34,3
1266 Hörby	34,3
1275 Perstorp	34,1
1293 Hässleholm	33,6
1291 Simrishamn	33,6
1292 Ängelholm	33,4
1263 Svedala	33,2
1287 Trelleborg	33,0
1214 Svalöv	32,3
1233 Vellinge	32,1
1278 Båstad	32,1
1290 Kristianstad	31,9
1260 Bjuv	30,2
1277 Åstorp	30,1
1276 Klippan	29,7
1282 Landskrona	29,5
1270 Tomelilla	29,3
1272 Bromölla	27,9
1283 Helsingborg	27,8
1280 Malmö	24,4

13 Hallands län 35,2

1381 Laholm	39,9
1384 Kungsbacka	36,5
1383 Varberg	35,4
1382 Falkenberg	34,5
1380 Halmstad	33,5
1315 Hylte	29,5

14 Västra Götalands län 36,1

1493 Mariestad	44,4
1447 Gullspång	43,4
1471 Götene	43,1
1401 Härryda	42,8
1497 Hjo	42,7

1421 Orust	42,6
1402 Partille	42,4
1494 Lidköping	41,5
1407 Öckerö	41,3
1444 Grästorps	41,2
1470 Vara	41,0
1461 Mellerud	40,5
1498 Tidaholm	39,8
1443 Bollebygd	39,5
1487 Vänersborg	39,4
1472 Tibro	39,3
1415 Stenungsund	39,3
1481 Mölndal	38,9
1495 Skara	38,6
1441 Lerum	38,6
1446 Karlsborg	38,1
1473 Töreboda	38,1
1484 Lysekil	37,7
1482 Kungälv	37,7
1452 Tranemo	37,7
1488 Trollhättan	37,6
1491 Ulricehamn	37,3
1460 Bengtsfors	37,2
1489 Alingsås	36,9
1435 Tanum	36,7
1440 Ale	36,7
1463 Mark	36,4
1492 Åmål	35,9
1445 Essunga	35,9
1442 Vårgårda	35,9
1485 Uddevalla	35,7
1438 Dals-Ed	35,4
1496 Skövde	35,3
1466 Herrljunga	35,2
1419 Tjörn	35,1
1499 Falköping	35,1
1430 Munkedal	34,1
1427 Sotenäs	34,0
1439 Färgelanda	34,0
1490 Borås	33,9

1465 Svenljunga	32,9
1480 Göteborg	32,2
1462 Lilla Edet	31,0
1486 Strömstad	28,7
17 Värmlands län	34,9
<hr/>	
1761 Hammarö	41,0
1760 Storfors	39,3
1763 Forshaga	39,1
1784 Arvika	38,4
1780 Karlstad	36,4
1782 Filipstad	36,3
1783 Hagfors	36,2
1762 Munkfors	35,1
1764 Grums	34,5
1766 Sunne	33,2
1781 Kristinehamn	33,2
1715 Kil	31,9
1785 Säffle	31,7
1737 Torsby	27,6
1730 Eda	20,3
1765 Årjäng	19,1
18 Örebro län	39,2
<hr/>	
1860 Laxå	46,4
1862 Degerfors	44,5
1885 Lindesberg	44,3
1863 Hällefors	43,8
1814 Lekeberg	43,1
1882 Askersund	41,4
1880 Örebro	39,6
1881 Kumla	37,9
1864 Ljusnarsberg	35,3
1861 Hallsberg	34,1
1883 Karlskoga	32,6
1884 Nora	32,1
19 Västmanlands län	37,0
<hr/>	
1917 Heby	47,8
1960 Kungsör	46,5
1962 Norberg	42,2
1984 Arboga	41,5
1961 Hallstahammar	40,3

1907 Surahammar	40,3
1981 Sala	38,3
1982 Fagersta	37,1
1980 Västerås	35,0
1983 Köping	32,8
1904 Skinnskatteberg	31,3
20 Dalarnas län	38,0
2029 Leksand	49,8
2031 Rättvik	44,5
2082 Säter	42,8
2085 Ludvika	41,5
2080 Falun	40,8
2026 Gagnef	39,7
2034 Orsa	38,9
2061 Smedjebacken	38,6
2084 Avesta	36,8
2083 Hedemora	35,2
2023 Malung	34,7
2081 Borlänge	34,0
2062 Mora	34,0
2039 Älvdalen	25,7
2021 Vansbro	24,3
21 Gävleborgs län	36,5
2181 Sandviken	43,4
2132 Nordanstig	42,8
2104 Hofors	42,4
2121 Ovanåker	36,5
2183 Bollnäs	36,5
2101 Ockelbo	34,9
2182 Söderhamn	34,6
2161 Ljusdal	34,5
2180 Gävle	34,5
2184 Hudiksvall	34,3
22 Västernorrlands län	38,6
2280 Härnösand	40,0
2260 Ånge	39,7
2262 Timrå	39,6
2284 Örnsköldsvik	39,4
2281 Sundsvall	38,2
2282 Kramfors	36,1
2283 Sollefteå	35,9

23 Jämtlands län	41,2
2313 Strömsund	48,1
2305 Bräcke	45,5
2361 Härjedalen	41,5
2380 Östersund	41,3
2303 Ragunda	39,6
2309 Krokomb	38,7
2326 Berg	38,1
2321 Åre	37,0
24 Västerbottens län	44,2
2403 Bjuvholm	50,3
2409 Robertsfors	49,3
2480 Umeå	46,6
2404 Vindelns	44,8
2460 Vännäs	44,6
2417 Norsjö	42,9
2418 Malå	42,9
2482 Skellefteå	41,6
2401 Nordmaling	40,2
2462 Vilhelmina	39,0
2421 Storuman	38,7
2481 Lycksele	38,5
2422 Sorsele	38,2
2425 Dorotea	38,1
2463 Åsele	35,5
25 Norrbottens län	36,0
2510 Jokkmokk	42,9
2581 Piteå	39,3
2580 Luleå	38,1
2560 Älvsbyn	37,5
2521 Pajala	37,4
2582 Boden	36,8
2514 Kalix	34,6
2506 Arjeplog	32,8
2584 Kiruna	32,7
2523 Gällivare	32,5
2518 Övertorneå	32,2
2505 Arvidsjaur	30,9
2513 Övertalix	25,8
2583 Haparanda	20,6

TCO

TCO är en facklig centralorganisation som har 16 medlemsförbund med tillsammans 1,2 miljoner medlemmar. Därav är 60 000 studerandemedlemmar i något av fackförbunden inom TCO.

Bland TCO-förbundens medlemmar finns många olika yrkesgrupper, allt från civilekonomer, jurister, civilingenjörer och statsvetare till socionomer, lärare, sjuksköterskor, poliser och skådespelare. TCO är den fackliga centralorganisation vars förbund organiserar flest akademiker.

TCO-förbunden finns inom alla områden på arbetsmarknaden, inom såväl privat och offentlig sektor som inom tjänste- och tillverkningsindustrin. Fackförbunden har stora kunskaper och lång erfarenhet av de spelregler som gäller mellan anställda och arbetsgivare.

Vill du veta mer? Gå in på www.tco.se.

FTF – facket för försäkring och finans

FINANSFÖRBUNDET

**JOURNALIST
FÖRBUNDET**

Polisförbundet

SFHL

UNIONEN

SKTF

symf

Lärarförbundet

Tco

Besöksadress: Linnégatan 14 • Postadress: 114 94 Stockholm
Telefon: 08-782 91 00 • www.tco.se